

SIŁA

DWUTYGODNIK POŚWIĘCONY SPRAWOM SPÓŁDZIELNI KREDYTOWYCH

ORGAN POLSKIEGO ZWIĄZKU REWIZYJNEGO SPÓŁDZIELNI KREDYTOWYCH W WARSZAWIE

ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI: WARSZAWA, JASNA 1, LOKAL BANKU TOW. SPÓŁDZIELCZYCH. TEL. 32-44, 85-75.

PRENUMERATA: 150 mk. kwartalnie. Dla Spółdzielni Związkowych 100 mk. kwartalnie.

CENA OGŁOSZEŃ: Cała strona—5000 mk.; 1/2 str.—3000 mk.; 1/4 str.—2000 mk.; 1/8 str.—1000 mk.; 1/16 str.—500 mk.; drobne ogłoszenia 50 mk. za wiersz petitowy lub jego miejsce.

TREŚĆ NUMERU: Do Czytelników. — Zjazd Spółdzielni Kredytowych. — Na nowych podstawach. — Państwowy podatek przemysłowy. — Rejestracja spółdzielni. — Państwowa Rada Spółdzielcza. — Z rynku pieniężnego. — Wiadomości. — Nowe wydawnictwa. — Ogłoszenia.

„NARODY, KTÓRE NIE UMIEJĄ PRACOWAĆ I OSZCZĘDZAĆ, ZNIKĄ Z POWIERZCHNI ZIEMI”.

DO CZYTELNIKÓW.

W zrozumieniu potrzeby i spełniając życzenia i wezwania wielu naszych dawnych przedpłatników, wznawiamy „SIŁĘ”.

I jakkolwiek zdajemy sobie jasno sprawę o potrzebie, konieczności i o pożytku takiego wydawnictwa, to jednak wiemy, że rozpoczynamy pracę, przekraczającą skromne środki finansowe naszego Związku. Wobec czego jasno i szczerze stawiamy sprawę: Zarządy i Rady naszych spółdzielni kredytowych muszą przyjść nam z wydatną pomocą, zyskując dostateczną ilość przedpłatników, których liczba musi osiągnąć najmniej pięćset osób. Przy tej dopiero liczbie prenumeratorów będziemy mogli opłacić koszty wydawnictwa „SIŁY”.

„W gromadzie—siła”, oto hasło, w imię którego zwracamy się do Was, Czytelnicy, sądząc, że Wam, Spółdzielcom niemal na każdym kroku znane są dodatnie skutki tej wielkiej prawdy życiowej. Od Was więc w dużej mierze zależeć będzie, aby nasze zamiary były wprowadzone w czyn i dały oczekiwane plony.

Praca, jaka leży przed spółdzielniami kredytowymi, jest niezmiernie wagi i doniosłości. Dość wspomnieć, że spółdzielnie winny się stać regulatorem naszych stosunków pieniężnych, muszą zorganizować i na zdrowych podstawach oprzeć stosunki kredytowe wśród najszerzszych kół, niszczyć lichwę, która gnębi i rujnuje, być źródłem taniego kredytu dla ulepszenia gospodarki rolnej, bu-

dzić energję w kierunku uprzemysłowienia kraju, nauczyć ludzi wielkiej cnoty życiowej, — oszczędnością zwanej, być wzorem wspólnej pracy dla dobra ogółu.

Oto cele i zadania spółdzielni kredytowych. Aby zadania te spełnić, należy mieć jasny obraz gospodarki pieniężnej w całym kraju, zapoznać się z nowymi podstawami i środkami pracy, śledzić bacznie przeobrażenia i zmiany jakie zachodzą na niwie spółdzielczej, wnikać w ustawy i przepisy, regulujące prawne stosunki spółdzielcze, jednym słowem wiedzieć o swych prawach i swych obowiązkach.

Do tego wszystkiego potrzebne jest pismo, któreby było łącznikiem pomiędzy spółdzielniami kredytowymi, a w którym kierownicy spółdzielni znalazłiby potrzebne dla swej pracy wzory, informacje, wskazówki i pouczenia.

Takim łącznikiem, dobrym informatorem i doradcą, zapomoć którego będziemy się wzajem pouczać o zasadniczych kwestjach, dotyczących idei spółdzielczej, omawiać wspólne nasze plany i zamierzenia, poruszać braki i wady, złe i dobre strony naszej pracy, ma być organ naszego Związku „SIŁA”.

Do pracy przystępujemy z wiarą, że znajdziemy dostateczne zrozumienie i zainteresowanie wśród ogółu działaczy na niwie spółdzielczej, dla których „SIŁA” stanie się potrzebnym przyjacielem i dobrym doradcą w pracy dla lepszego jutra, bowiem „w szczęściu wszystkich są wszystkich cele”.

Zjazd Spółdzielni Kredytowych.

Długotrwała wojna poczyniła w życiu gospodarczym przewroty nie do wiary: jedni się pobogacili, że nie wiedzą co z pieniędzmi robić, drudzy poszli na dno nędzy. Przewrót dotknął nie tylko gospodarki pojedynczych osób; przeciwnie na życiu urzędów zbiorowych, na życiu spółek, stowarzyszeń ukazały się szczerby jeszcze większe. Interesów osobistych pilnowało się bądź co bądź z większym poświęceniem, z większą gorliwością; natomiast sprawy natury publicznej otaczało się opieką o tyle, o ile nam to nie przeszkadzało do ratowania własnego mienia; do zabezpieczenia własnej przyszłości.

To też dziś, gdy czasy wojenne opadają, gdy po przebytej burzy staje przed nami możliwość powrotu do dawnej pracy na niwie naszej gospodarki zbiorowej, przed oczami naszymi staje okropny obraz spustoszenia. Starych dróg pośród kupy gruzów odnaleźć nie możemy, a przyzwyczajenia czasu wojennego nie dają nam zrozumieć, że bez skupienia sił, bez wzajemnej miłości, bez wzajemnego wycucia wspólnych potrzeb i wyszukania wspólnych środków zapobiegawczych — nie zaznamy szczęścia ani my sami, ani nasze rodziny, ani społeczeństwo, ani państwo. A tymczasem jeżeli nas nie uratuje własna praca, praca planowa, przeczona, obliczona na całe pokolenia, obejmująca wszystkie warstwy narodu, to zmarnujemy niezawodnie i zmarnujemy niepodległy byt państwowy, jak kiedyś zmarnowali go nasi przodkowie. Z własnej ziemi, z pod strzechy własnego państwa rozpraszać się będziemy po całej kuli ziemskiej, obcym ustępując miejsca. Pozostanie nam wstyd i hańba i nędza i upokorzenie.

Nie liczymy na to, że państwo da nam opiekę, że rząd za nas wszystko obmyśli, wszystko załatwi. Państwo — to my sami. My musimy utrzymać i otoczyć opieką i troskliwością swoje młode państwo, nie zaś spodziewać się od niego dobrodziejstw, których nam dać nie może. My musimy wpływać na bieg spraw państwowych przez zdrową organizację życia zbiorowego na gruncie samopomocy, przez przykład dla zdemoralizowanych urzędów państwowych, przez wyrażanie uczciwej opinii publicznej. A środki te zdobyć możemy tylko drogą wymiany zdań, drogą wzajemnego powiadomienia o swoich dolegliwościach, brakach, potrzebach, prawach i obowiązkach. Wymiana zaś zdań, starym zwyczajem, powinna mieć miejsce na zjazdach i zebraniach ogólnokrajowych.

Zdajemy sobie sprawę z trudności, z jakimi spotykają się w dzisiejszych warunkach wszelkie zjazdy, — chociażby z powodu braku mieszkań w Warszawie. Musimy jednak trudności pokonać, musimy się zdobyć na ofiary, bo bez tych ofiar życia naszych spółdzielni kredytowych nie wskresimy, gospodarki nie ożywimy.

A organizacje kredytowe w życiu gospodarczym — to sprawa jedna z najważniejszych. Mamy chorą gospodarkę i chory pieniądz. I jedno z drugiem tak się ściśle łączy, że trudno powiedzieć, gdzie tu początek, gdzie koniec, gdzie przyczyna, gdzie skutek.

Zacznijmy przeto badania, weźmy się do omawiania spraw kredytu. Będziemy do tego mieli sposobność na zjeździe zamierzonym przez Związek w d. 15 i 16 kwietnia. Omówi się tu i nowe prawo, i statuty, i sprawę podatków, i sprawę kosztów handlowych, i środki zdobywania gotowizny i zaprzęgnięcia pieniądza na usługi całego państwa, na szczęście całego Narodu.

Czekamy więc.

A. R.

PORZĄDEK DZIENNY ZJAZDU SPÓŁDZIELNI KREDYTOWYCH

w dn. 15 i 16 kwietnia r. b.

- 1) Ustawa z dn. 29 października 1920 roku o spółdzielniach. — Ref. p. J. Kwieciński, Prezes Rady Spółdzielczej.
- 2) Organizacja spółdzielni kredytowych na podstawie nowego prawa i statut normalny. — Ref. p. Dr. A. Rząd, Prezes Rady Polskiego Związku Rewizyjnego Spółdzielni Kredytowych.
- 3) Organizacja Związku. — Ref. p. A. Kleniewski, Kierownik Polskiego Związku Rewizyjnego Spółdzielni Kredytowych.
- 4) Rola kredytu ludowego w gospodarce krajowej. — Ref. Ks. Patron St. Adamski.
- 5) Zamiana spółdzielni kredytowych na spółki akcyjne. — Ref. p. M. Rapacki, Redaktor „Społem“.
- 6) Wolne wnioski.

Zaproszenie na Zjazd Spółdzielni Kredytowych.

Specjalnych zaproszeń na Zjazd, wobec dużych kosztów związanych z ich wydrukowaniem, rozsyłać nie będziemy i dlatego niniejszem prosimy zarówno spółdzielnie kredytowe należące, jako też i nienależące do naszego Związku o przysłanie swych delegatów, a także prosimy o liczne przybycie na Zjazd tych wszystkich, którzy interesują się sprawami spółdzielni kredytowych.

Wobec tego, że poza sprawami ściśle związkowymi, o których decydować będą spółdzielnie związkowe, na Zjeździe poruszone będą sprawy natury ogólnej, a więc dotyczące wszystkich, sądzimy, że ci, którzy swą radą i zdobytem doświadczeniem mogą przyczynić się do wyjaśnienia wielu wątpliwości i uzgodnienia dróg działania, zechcą licznie przyjąć udział w Zjeździe.

Zjazd odbędzie się w sali Hygienicznego Warszawskiego Towarzystwa w Warszawie, ul. Karowa Nr. 31.

Obrady Zjazdu rozpoczną się 15 kwietnia punktualnie o g. 4 p.p.

Polski Związek Rewizyjny
Spółdzielni Kredytowych.

Na nowych podstawach.

Historja ruchu spółdzielczego w Polsce, zależnie od warunków gospodarczych, społecznych i politycznego położenia Polski, przechodziła różne koleje i okresy.

Okres narodzin idei spółdzielczej w Polsce przypada na początek wieku XVIII-go, jakto na podstawie badań wykazali Adam Krzyżanowski w rozprawie swej p. n. „Zakładka na Sprzężaj w Pabjanicach“ (Kraków, nakł. Akademii Umiejętności, r. 1897) i Ig. Tadeusz Baranowski w pracy p. n. „Próby organizacji w Polsce drobnego kredytu wiejskiego za czasów

Stanisława Augusta" — (Warszawa, „Przegląd Historyczny" z r. 1910).

Kasy pożyczkowe dla włościan jak: „Zakładka na Sprzężaj w Pabjanicach" założona w roku 1715 przez ks. Jordana, kanonika kapituły i komisarza klucza Pabjanickiego; „Karbona" założona w roku 1765 we wsi Jonne i Elźbiecinie, należących do klucza Biezuńskiego, przez Andrzeja Zamoyskiego, kanclerza wielko-koronnego; „Kasa Powszechna" założona w r. 1779 dla klucza Starowiejskiego, przez Michała Świdzińskiego, kasztelana radomskiego, a następnie tak zwane „magazyny wiejskie", które wydawały pożyczki w naturze, przedewszystkiem w zbożu, a zakładane od r. 1779 przez ks. Czartoryskich w Wołczynie, Puławach i Samokłeskach i przez ks. Jabłonowską w Kocku, Siemiatyczach i t. p. stowarzyszenia, z którymi zapoznajemy się w powyżej wskazanych pracach, jakkolwiek różnią się pod wieloma względami z pojęciem dzisiejszych spółdzielni, to jednak wskazują, że już w wieku XVIII polska myśl pracowała nad sprawą wyszukania dróg, ku poprawie bytu szerokich mas, a w praktyce znalazła zastosowanie w stowarzyszeniach na samopomocy opartych.

Wraz z utratą niepodległości Polski, przerywa się ten pierwszy okres pracy twórczej na niwie spółdzielczej. Stowarzyszenia w tym okresie powstałe, zamierają.

Przychodzi okres drugi, a praca w nim rozpoczyna się już zupełnie w odmiennych warunkach.

Rozdarcie na trzy części i wtłoczenie do wrogich i obcych organizmów państwowych, byliśmy zmuszeni stosować się do narzuconych przez zaborców wrogich nam praw i w ich ramach tworzyć, rozwijać i zaspakajając swoje potrzeby narodowe. I dlatego też na ziemiach polskich w tym okresie w różnych terminach wytworzyły się rozmaite typy spółdzielni kredytowych, stosownie do odmiennych warunków politycznych, prawnych, gospodarczych i społecznych, istniejących w byłych trzech zaborach. A cechą charakterystyczną pracy tego okresu jest wykonywanie jej pod wpływem obcych i narzuconych nam praw i obcych wzorów, bez dostatecznego uwzględnienia pierwiastków właściwych naszej kulturze.

I tak w Wielkopolsce powstają od roku 1861 „Banki Ludowe", w Małopolsce od roku 1868 popularnie zwane „Raifajzenki" i „Zaliczkówki", a od roku 1870 w tak zwanej Kongresówce „Kasy Przemysłowców", „Towarzystwa Wzajemnego Kredytu", „Towarzystwa Pożyczkowo-Oszczędnościowe" i „Towarzystwa Kredytowe".

Stowarzyszenia te jakkolwiek rozwijały się w odmiennych warunkach i rozmaitych środowiskach i istnienie swe opierały na różnych podstawach prawnych, to jednak będąc zrzeszeniami opartymi na zasadach spółdzielczych, zmierzały mniej więcej do jednego celu — do ulepszenia i uregulowania gospodarki pieniężnej i do zaspokojenia potrzeb kredytowych najszerzych kół. I jakkolwiek będziemy się patrzeć na te lub owe typy tych stowarzyszeń, to jednak przyznać musimy, że odegrały wielką rolę w naszych stosunkach gospodarczych, niszcząc lichwę i ucząc oszczędności, a przedewszystkiem wykazując swą siłę i znakomite skutki wspólnej pracy dla ogólnego użytku.

I tak tedy o ile zwrócimy uwagę na rezultaty pracy na niwie spółdzielczej w tym drugim okresie, to musimy stwierdzić, że osiągnięte plony są duże, a przedewszystkiem spopularyzowano ideę spółdzielczą, stwarzając odpowiednią ilość spółdzielni, które zdołały

najbardziej opornych przekonać o swej sile i znaczeniu gospodarczem, a sądzić należy, że przekonały, bo o ile chodzi o spółdzielnie kredytowe, to dość wspomnieć o tych olbrzymich sumach wkładów, powierzanych spółdzielniom kredytowym i o ilości wydawanych pożyczek. Zrobiono dużo i to pomimo przeszkód ze strony zaborców i z braku zrozumienia i zainteresowania się przez nas samych, szczególnie o ile chodzi o początki pracy tego okresu. A dziś śmiało możemy patrzeć w przyszłość, gdyż kooperacja w Polsce ma już mocne podwaliny i zyskała sobie zasłużone prawa obywatelskie wśród ogółu naszego społeczeństwa.

Naturalną rzeczą jest, że nie we wszystkich dzielnicach Polski, wyniki pracy na niwie spółdzielczej są jednakowe, zależało to bowiem od stopnia kultury, warunków gospodarczych, prawnych i politycznych danej dzielnicy. Najlepsze rezultaty bezwątpienia osiągnięto w Wielkopolsce, gdzie sprawna organizacja „Banków Ludowych" przedstawia dziś piękny gmach, który, dla innych dzielnic winien być przykładem.

Mając już duży i zasobny w praktykę warsztat pracy, wchodzimy w okres trzeci, początkiem którego jest wydanie Ustawy z dn. 29 października 1920 roku o spółdzielniach (Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej № 111 z dn. 11 grudnia 1920 roku), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1921 roku, jako prawo obowiązujące dla wszystkich dzielnic Rzeczypospolitej Polskiej. I jakkolwiek ustawa ta nie jest całością idealnie wykończoną i posiada pewne braki, to jednak ma i dobre swe strony i jako taka stanowi przełomową chwilę w dziejach ruchu spółdzielczego w Polsce, i jest poważnym krokiem naprzód w rozwoju tego ruchu.

Z chwilą wydania ustawy o spółdzielniach przysły więzy i przeszkody, wynikające z różnorodnych, a narzuconych nam praw, wchodzimy w nową erę twórczej pracy na niwie spółdzielczej, a odpowiedzialność za jej przyszłe skutki ponosić będziemy już sami, ale to tem więcej pobudzić nas winno do bardziej wytężonej pracy.

Praca czeka nas duża i poważna, gdyż obraz wewnętrzznego stanu spółdzielni kredytowych, szczególnie o ile chodzi o dzielnice byłego zaboru rosyjskiego i austriackiego, pozostawia bardzo wiele do życzenia.

Czas wielki aby z chaosu różnorodnych typów spółdzielni kredytowych, z uwzględnieniem właściwości naszej kultury, przejść do jednego typu, zerwać z bezplanowością, wyrwać i zniszczyć chwasty, jakie wyrosły pod pokrywką spółdzielczą, dojść do uzgodnienia i ujednostajnienia dróg działania i zbliżyć się do właściwego celu, jaki osiągnąć muszą spółdzielnie kredytowe. To jest stać się regulatorem naszej gospodarki pieniężnej, być źródłem taniego kredytu dla ulepszenia gospodarki rolnej, rzemieślniczej i przemysłowej, uczyć ludzi wielkiej cnoty życiowej, — oszczędnością zwanej i być szkołą wspólnej pracy dla ogólnego dobra i pożytku pod hasłem: *jeden dla wszystkich, wszyscy dla jednego*. w przeciwstawieniu do zamierzeń instytucji na konkurencji opartych, które pracują pod hasłem: *każdy dla siebie, każdy przeciw swemu bratu*.

Oto pole pięknej pracy, jakie leży otworem przed spółdzielniami kredytowymi.

Praca to wielka i poważna i wykonaną być musi, a potrzeba do tego tylko chęci świadomego czynu, bo jak mówi poeta:

„Dużoby to mogli mieć,
Byle jeno chcieli chcieć".

A. Kleniewski.

Państwowy podatek przemysłowy.

Jedną z najbardziej kłopotliwych i zagmatwanych spraw, nastęrczących spółdzielniom kredytowym wiele trudów i zbytecznej pracy, — to sprawa podatkowa.

Istotnie wielki chaos panuje w tej dziedzinie i nic dziwnego, że Zarządy spółdzielni kredytowych nie mogą się zorientować w labiryncie ustaw, rozporządzeń i wielu przepisów. I dla tego Związki Rewizyjne występują napewno zaraz na pierwszym posiedzeniu Rady Spółdzielczej z żądaniem uproszczenia systemu podatkowego, przez uchylenie niektórych przepisów, niekiedy krzywdzących spółdzielnie i przez wydanie specjalnych przepisów dla spółdzielni, któreby jasno i treściwie sprawę tę przedstawiały. Spółdzielnie kredytowe nie mają wcale zamiaru uchylać się od ponoszenia ciężarów podatkowych na rzecz Państwa, chcą tylko aby ciężary te były słuszne i uzasadnione, a wykonanie ich umożliwione przez jasne przepisy.

Dopóki to nie nastąpi musimy stosować się do ustaw dziś obowiązujących, a dla ułatwienia pracy zwracamy uwagę na zmiany jakie zostały wprowadzone przez świeżo wydane przepisy.

Dnia 2 sierpnia 1920 r. weszła w życie Ustawa z dn. 6 lipca 1920 roku w przedmiocie ujednostajnienia na obszarze b. zaboru rosyjskiego ustaw i rozporządzeń o podatku przemysłowym (Dzien. Ustaw Nr. 66 z r. 1920 poz. 437). Na mocy tej ustawy skuteczny już został pobór podatku przemysłowego na rok 1920, ponieważ jednak będzie ona miała zastosowanie i w roku 1921, przeto zwracamy uwagę na zmiany, jakie zostały wprowadzone w systemie pobierania podatku przemysłowego od Towarzystw obowiązyanych do publicznego składania rachunków, a więc i spółdzielni kredytowych.

Na mocy tej ustawy, uchylone zostały dotychczas obowiązujące rozporządzenia władz okupacyjnych o poborze podatku przemysłowego, przywrócono natomiast moc obowiązującą rosyjskiej ustawy o państwowym podatku przemysłowym z r. 1898 wraz z nowelami do tejże ustawy z dnia 4 października 1914 r. i z dnia 9 stycznia 1915 r. ze zmianami niżej podanymi.

Państwowy podatek przemysłowy opłacają przedsiębiorstwa handlowe, w tej liczbie i spółdzielnie kredytowe w formie podatku zasadniczego i dodatkowego.

Zasadniczy podatek przemysłowy opłaca się przez wykupienie świadectw przemysłowych (patentów), przy czem dla określenia wysokości podatku, miejscowości państwa dzielą się na klasy odpowiednio do stopnia rozwoju handlu i przemysłu, przedsiębiorstwa zaś handlowe i przemysłowe oraz osobiste zajęcia przemysłowe dzielą się na kategorie. Dla każdej klasy i kategorii obowiązuje inna norma podatku. Wykaz stawek podatkowych dla każdej klasy i kategorii podajemy poniżej.

Świadectwa przemysłowe wydaje się z góry na rok i odnawia się przed 1 stycznia każdego roku.

Dodatkowy podatek przemysłowy pobiera się od przedsiębiorstw obowiązyanych do sprawozdań publicznych w postaci: 1) podatku od kapitału i 2) podatku procentowego od zysku.

Podatek od kapitału przedsiębiorstw, obowiązyanych do publicznego składania rachunków, wynosi 0,5⁰/₀ (50 fen.) od każdego 100 mk. kapitału zakładowego

przedsiębiorstwa. Na poczet podatku od kapitału zalicza się sumę zasadniczego podatku przemysłowego, zapłaconego od wszystkich należących do przedsiębiorstwa zakładów i pomieszczeń składowych. Jeżeli otrzymana suma okaże się równą lub wyższą od sumy podatku od kapitału, ustalonej na podstawie wyżej wskazanych norm, to podatku tego od kapitału przedsiębiorstwa, nie pobiera się.

Za kapitał zakładowy przedsiębiorstwa uznaje się sumę nominalną tego kapitału wykazaną w sprawozdaniu przedsiębiorstwa z ubiegłego roku operacyjnego. Narówni z kapitałem zakładowym liczy się kapitał składkowy, udziałowy i inne zastępujące go kapitały.

Podatek od kapitału oblicza się w tych samych terminach i w tym samym sposobie, co i podatek od zysku.

Podatek procentowy od zysków opłacają przedsiębiorstwa, których czysty zysk przewyższa 3⁰/₀ ich kapitału zakładowego. Przedsiębiorstwa, które osiągnęły zysk czysty:

ponad	3 ⁰ / ₀	do	4 ⁰ / ₀	placą	4,5 ⁰ / ₀	od zysku
"	4 ⁰ / ₀	"	5 ⁰ / ₀	"	6 ⁰ / ₀	" "
"	5 ⁰ / ₀	"	6 ⁰ / ₀	"	7,5 ⁰ / ₀	" "
"	6 ⁰ / ₀	"	7 ⁰ / ₀	"	8,25 ⁰ / ₀	" "
"	7 ⁰ / ₀	"	8 ⁰ / ₀	"	9 ⁰ / ₀	" "
"	8 ⁰ / ₀	"	9 ⁰ / ₀	"	9,25 ⁰ / ₀	" "
"	9 ⁰ / ₀	"	10 ⁰ / ₀	"	10,5 ⁰ / ₀	" "
"	10 ⁰ / ₀	"	11 ⁰ / ₀	"	11,25 ⁰ / ₀	" "
"	11 ⁰ / ₀	"	12 ⁰ / ₀	"	12 ⁰ / ₀	" "
"	12 ⁰ / ₀	"	13 ⁰ / ₀	"	12,75 ⁰ / ₀	" "
"	13 ⁰ / ₀	"	14 ⁰ / ₀	"	13,5 ⁰ / ₀	" "
"	14 ⁰ / ₀	"	15 ⁰ / ₀	"	14,25 ⁰ / ₀	" "
"	15 ⁰ / ₀	"	16 ⁰ / ₀	"	15 ⁰ / ₀	" "
"	16 ⁰ / ₀	"	17 ⁰ / ₀	"	16,5 ⁰ / ₀	" "
"	17 ⁰ / ₀	"	18 ⁰ / ₀	"	18 ⁰ / ₀	" "
"	18 ⁰ / ₀	"	19 ⁰ / ₀	"	19,5 ⁰ / ₀	" "
"	19 ⁰ / ₀	"	20 ⁰ / ₀	"	21 ⁰ / ₀	" "

Te przedsiębiorstwa, które osiągnęły czysty zysk ponad 20⁰/₀ swego kapitału zakładowego placą 21⁰/₀ sumy z czystego zysku i prócz tego 15⁰/₀ tej części czystego zysku, która przewyższa 20⁰/₀ kapitału zakładowego, wysokość jednak podatku procentowego nie może przewyższać 30⁰/₀ zysku przedsiębiorstwa.

Podatkowi procentowemu od zysku podlega jedynie czysty zysk osiągnięty z operacji, prowadzonych przez przedsiębiorstwa w państwie. Za czysty zysk uważa się różnicę, obliczoną na podstawie sprawozdania przedsiębiorstwa z ubiegłego roku operacyjnego, pomiędzy sumą dochodu brutto, a następującymi potrąceniami:

1. Na zarząd, utrzymanie i eksploatację przedsiębiorstwa:

- na pensje i wszelkiego rodzaju wynagrodzenia: a) osób, które wchodzi do składu zarządu, rad nadzorczych, komitetów dyskontowych i komisji rewizyjnych, b) zastępców na te urzędy i c) osób, upoważnionych do samodzielnego prowadzenia interesów całego przedsiębiorstwa — w wysokości do 5⁰/₀ sumarycznie od kapitału zakładowego.

Minister Skarbu może na prośbę zainteresowanych przedsiębiorstw powiększać wskazaną powyżej normę wydatków na wynagrodzenia, stosownie do rzeczywistych potrzeb przedsiębiorstwa.

- na płacę zarobkową oraz utrzymanie robotników i pracowników nieetatowych w za-

- kładach i pomieszczeniach składowych przedsiębiorstwa;
- c) na wypłatę komisowego, kurtażu, i wynagrodzenie maklerów oraz na wydatki podróże, kancelaryjne i sądowe; na składki członkowskie w organizacjach gospodarczych oraz stowarzyszeniach i związkach zawodowych;
  - d) na dzierżawę oraz uprawę eksploatowanych parceli gruntowych;
  - e) na najem i utrzymanie fabryk, wytwórni, zakładów handlowych i przemysłowych i pomieszczeń składowych oraz innych gmachów i zabudowań, tudzież inwentarza żywego i martwego;
  - f) na zakup i przewóz przedmiotów obrotu handlowego oraz materiałów do fabrykacji;
  - g) na opał, światło, wodę i utrzymanie w czystości;
  - h) na pokrycie wykazanych w sprawozdaniu przedsiębiorstwa niepewnych jego wierzytelności i strat rzeczywistych, poniesionych w operacyjnym roku sprawozdawczym, przy czym nie ulegają potrąceniom straty znajdujących się na obszarze obowiązywania ustawy o podatku przemysłowym przedsiębiorstw, należących do zagranicznych towarzystw i spółek z tytułu operacji, dokonanych przez nie poza tym obszarem.

Na straty na dłużnikach i na kursie, spodziewane jako prawdopodobny wynik stosunków przedsiębiorstwa, jeżeli odpisania na ten cel zostały przelane do specjalnych funduszy rezerwowych, przyczem wysokość tych odpisów władza skarbowa ma prawo ustalić w drodze odpowiednich dochodzeń. W razie użycia tych funduszy na jakiegokolwiek inne cele należy użyte w ten sposób sumy dodatkowe opodatkować, doliczając je do zysku tych lat operacyjnych, z których pochodzą, według kolejności przelania ich do specjalnych funduszy rezerwowych.

Bezpośrednie straty wojenne jako to: z tytułu zniszczeń wojennych, rekwizycji, wywłaszczeń, sprzedaży przymusowych i t. p. z wyłączeniem w każdym razie strat w dochodach, o ile odrazu nie zostały umorzone, wolno amortyzować w ciągu lat 10-ciu w wysokości, nie przewyższającej kosztów odbudowy zniszczonego przedsiębiorstwa, w drodze corocznych wolnych od podatku odpisów z zysków przedsiębiorstwa. Z chwilą uzyskania odszkodowania należy zwolnione rezerwy opodatkować. Straty te winny być szczegółowo wykazane wobec właściwych władz skarbowych.

- i) na umorzenie nominalnej sumy kapitału zakładowego w tych przedsiębiorstwach, które po upływie określonego w ich statutach terminu przejść mają bezpłatnie na własność skarbu, instytucji publicznych lub osób prywatnych;
- k) na umorzenie listów zastawnych i obligacji, emitowanych przez przedsiębiorstwa kredytu długoterminowego na rachunek osób trzecich oraz na opłatę procentów od tych listów i obligacji;
- l) na spłatę procentów w wysokości do 8% rocznie od wszelkiego rodzaju długów przed-

siębiorstwa, jak również od znajdujących się w obrocie przedsiębiorstwa, lecz do niego nienależących kapitałów specjalnych; procenty ponad 8% w stosunku rocznym będą uwzględniane w razie szczegółowego udu- wodnienia;

- m) na dokonywane przez towarzystwo ubezpieczeń odpisy na rachunek rezerwy premji;
  - n) na uiszczenie państwowych i komunalnych podatków i opłat, oprócz podatku procentowego od zysku.
2. Na konserwację przedsiębiorstwa:
- a) na ubezpieczenie należącego do przedsiębiorstwa majątku ruchomego i nieruchomego;
  - b) na konserwację należącego do przedsiębiorstwa majątku i na rzeczywiście dokonany remont tego majątku bez powiększenia jego wartości bilansowej, przyczem do remontu i konserwacji majątku nie mogą być zaliczane rozchody na renowację majątku, połączone z powiększeniem jego wartości, ani rozchody na rozszerzenie przedsiębiorstwa;
  - c) na amortyzację pierwotnej wartości należącego do przedsiębiorstwa majątku aż do zupełnego zamortyzowania w wysokości: dla budowli i urządzeń murowanych i metalowych—nie więcej nad 5% ich wartości.

Wyższe odpisania na amortyzację będą uwzględniane w razie szczegółowego udu- wodnienia.

3. Na sprawę o charakterze dobroczynnym:

- a) na polepszenie bytu urzędników i robotników oraz członków ich rodzin jak np. odpisy na rzecz kas wszelkiego rodzaju oraz na rzecz kapitałów, przeznaczonych na zabezpieczenie robotników i na wypłatę im emerytur i zapomóg;
- b) na urządzenie i utrzymanie mających związek z przedsiębiorstwem zakładów leczniczych, naukowych i t. p. jak również na wszelkiego rodzaju przewidziane w statutach przedsiębiorstw cele dobroczynne.

Ofiary na cele ogólnie państwowe i na złagodzenie klęsk żywiołowych.

Zarząd przedsiębiorstwa w ciągu miesiąca po zatwierdzeniu przez Zgromadzenie Walne lub odpowiedni organ zastępczy sprawozdania rocznego winien złożyć miejscowej izbie skarbowej całkowite sprawozdanie roczne i bilans w czterech egzemplarzach oraz odpis protokołu o zatwierdzeniu rzeczzonego sprawozdania.

Klasyfikacja miejscowości pod względem poboru zasadniczego podatku przemysłowego.

- A) M. st. Warszawa.
- B) Miejscowości klasy pierwszej. Miasta: Łódź, Lublin, Sosnowiec.
- C) Miejscowości klasy drugiej. Miasta: Białystok, Częstochowa, Kalisz, Kielce, Łomża, Pabjanice, Piotrków, Płock, Radom, Siedlce, Suwałki, Tomaszów Maz., Włocławek. Powiaty: Będziński, Dąbrowski, Łódzki, Warszawski.

D) Miejscowości klasy trzeciej. Miasta: Augustów, Biała Podlaska, Biłgoraj, Busk, Chełm, Ciechanów, Ciechocinek, Hrubieszów, Kalwarja, Kałuszyn, Koło, Konin, Końskie, Krasnystaw, Lubartów, Łęczycza, Łowicz, Łuków, Mława, Miechów, Międzyrzec, Mińsk Maz., Radomsk, Opatów, Opoczno, Ostrołęka, Ostrów, Pińczów, Płońsk, Puławy, Pułtusk, Rawa Maz., Radzymin, Radzyń, Sandomierz, Sieradz, Sierpc, Słomniki, Skierniewice, Sokołów, Szydłowiec, Tomaszów Lub., Turek, Węgrów, Wieluń, Włodawa, Zamość, Zduńska Wola. Powiaty: Błoński, Brzeziński, Częstochowski, Kaliski, Kutnowski, Lubelski, Olkuski, Radomski, Włocławski.

E) Miejscowości klasy czwartej: wszystkie inne miejscowości.

Klasyfikacja przedsiębiorstw kredytowych pod względem poboru zasadniczego podatku przemysłowego.

Kategoria pierwsza.

Instytucje kredytowe z kapitałem zakładowym ponad 400.000 mk.

Kategoria druga.

Instytucje kredytowe z kapitałem zakładowym od 100.000 do 400.000 mk.

Kategoria trzecia.

Instytucje kredytowe z kapitałem zakładowym od 20.000 do 100.000 mk.

Kategoria czwarta.

Instytucje kredytowe z kapitałem zakładowym do 20.000 mk.

STAWKI ZASADNICZEGO PODATKU PRZEMYSŁOWEGO

dla instytucji kredytowych.

Kategoria	T Y T U Ł	we wszystkich miejscowościach	w Warszawie	w miejscowościach			
				k l a s y			
				I	II	III	IV
M a r e k							
I	dla zakładów handlowych dla ich pomieszczeń składowych	16600 1660	— —	— —	— —	— —	— —
II	dla zakładów handlowych dla ich pomieszczeń składowych	— —	6250 625	5250 525	4250 425	3250 325	2250 225
III	dla zakładów handlowych dla ich pomieszczeń składowych	— —	1750 175	1500 150	1250 125	1000 100	750 75
IV	dla zakładów handlowych	—	500	425	325	250	125
V	a) dla handlu rozwozowego	750	—	—	—	—	—
	b) dla handlu obnośnego	250	—	—	—	—	—

Rejestracja spółdzielni.

[Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości i Ministra b. Dzielnicy Pruskiej w porozumieniu z Ministrem Skarbu z dn. 10 marca 1921 r. w przedmiocie rejestru spółdzielni (Dz. Ustaw Nr. 25 z r. 1921 poz. 138).]

W Nr. 25 Dziennika Ustaw z roku bież. ogłoszone zostało przewidziane w art. 9 Ustawy o spółdzielniach rozporządzenie w przedmiocie rejestru spółdzielni. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 30 marca r. b., z tą zatem chwilą rozpoczyna się 2-miesięczny okres czasu, pozostawiony sądom do powzięcia decyzji o zarejestrowaniu zgłoszonego statutu.

Rozporządzenie zawiera szereg przepisów, mających zastosowanie w poszczególnych b. dzielnicach Polski. W artykule niniejszym podajemy tylko te przepisy, które odnoszą się do b. zaboru rosyjskiego.

Rejestracji spółdzielni dokonywają sądy, przeznaczone do prowadzenia rejestru handlowego, czyli sądy okręgowe. Do zarejestrowania właściwym będzie ten sąd, w okręgu którego znajdować się ma siedziba spółdzielni.

Zgłoszenie nowozakładanej spółdzielni stosownie do przepisów Ustawy skutecznia zarząd, dołączając statut, podpisany przez pierwszych członków, oraz dwa odpisy tegoż statutu (razem 3 egz.). Podpisy członków zarządu na podaniu do sądu o zarejestrowanie spółdzielni winny być uwierzytelnione (poświadczone). Uwierzytelnienie może być dokonane przez urząd gminny. Do podania należy również dołączyć odpis protokołu zebrania organizacyjnego.

W księgach rejestrowych przeznaczona jest dla każdej spółdzielni co najmniej 2 stronicze przyległe, zaopatrzone w numer bieżący a podzielone na szereg rubryk z odpowiednimi nagłówkami. Każdy wpis posiada na danej stronicy swój numer kolejny. O ile wpis wymaga ogłoszenia, to będzie ono przez sąd zamieszczone na koszt spółdzielni w piśmie urzędowym, wyznaczonym przez Radę Spółdzielczą, oraz w piśmie, przeznaczonym do ogłoszeń spółdzielni, stosownie do wskazań statutu.

Prócz tego o dokonaniu wpisu sąd zawiadomi spółdzielnię na formularzu, wypełnionym przez kancelarję sądową. W razie odmówienia zarejestrowania sąd poda przyczyny odmowy.

Dla każdej spółdzielni będą prowadzone w sądzie osobne akta, które zawierać będą dokumenty, służące za podstawę dokonania wpisów.

Rejestr spółdzielni, jak również pisma i dokumenty, zawarte w jej aktach, każdy może przeglądać w godzinach przez sąd wyznaczonych.

Koszty wpisów *) wynoszą:

- a) za pierwszy wpis . . . . . 200 mk.
  - b) za wpis o zmianie statutu lub o wykreśleniu firmy . . . . . 100 „
  - c) za każdy inny wpis . . . . . 50 „
- (prócz kosztów ogłoszeń).

Za wciągnięcie do rejestru zakładu głównego wzmianki o oddziale oraz za wpis o rozwiązaniu spółdzielni, zgłoszony przez Radę Spółdzielczą, Związek,

*) Na zasadzie rozporządzenia z dn. 11.III 1921 r. (Dz. Ust. Nr. 25 z roku 1921, poz. 139).

do którego spółdzielnia należy, członka lub wierzyciela spółdzielni (jeżeli rozwiązanie nastąpiło z wyroku sądowego z powodu zaprzestania przez spółdzielnię wszelkiej działalności) — żadne opłaty pobierane nie będą.

J. K.

Państwowa Rada Spółdzielcza.

Państwowa Rada Spółdzielcza, której utworzenie przy Ministerstwie Skarbu przewiduje Ustawa z dnia 29 października 1920 r. o spółdzielniach (Dz. Ustaw R. P. z dnia 11/XII 1920 r. Nr. 111, poz. 733), ukonstytuowana została, jak następuje:

Przewodniczący i zarazem kierownik biura Rady — Janusz Kwieciński.

Delegaci Rządu:

1) inż. Zygmunt Chmielewski — wiceminister rolnictwa i dóbr państwowych, 2) dr. Bronisław Kuśnierz — delegat Ministerstwa Skarbu, 3) Jerzy Lubodziecki — delegat Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, 4) dr. Kazimierz Jaszczurowski — delegat Ministerstwa Sprawiedliwości, 5) inż. Wacław Hauszyl — delegat Ministerstwa Przemysłu i Handlu, 6) dr. Jurkiewicz — delegat Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, 7) Marjan Prokopowicz — delegat Ministerstwa Robót Publicznych.

Członkowie Rady, powołani przez Ministra Skarbu z pośród przedstawicieli związków spółdzielczych:

1) dr. Franciszek Stefczyk i 2) Leon Twarecki — (Krajowy Patronat spółek rolniczych we Lwowie), 3) Piotr Załuski — (Związek rewizyjny polskich stowarzyszeń rolniczych w Warszawie), 4) Chrystjan Rollauer — (Niem. Związek spółdzielni krajowych w Poznaniu), 5) poseł ks. patron Stanisław Adamski i 6) dr. Włodz. Seydlitz — (Związek spółek zarobkowych i gospodarczych w Poznaniu), 7) poseł dr. Antoni Rząd — (Polski Związek rewizyjny spółdzielni kredytowych w Warszawie), 8) poseł Józef Spickerman — (Związek spółek niemieckich w Łodzi), 9) Romuald Mielczarski — (Związek polskich stowarzyszeń spożywców w Warszawie), 10) Józef Grylowski — (Związek centralny stowarzyszeń spółdzielczo-spożywczych pracowników polskich kolei państwowych w Warszawie), 11) Stanisław Tor — (Związek spożywczych robotniczych stowarzyszeń spółdzielczych w Warszawie), 12) Edmund Łukasiewicz — (Centrala stowarzyszeń spożywczych robotników chrześcian w Warszawie), 13) poseł dr. Emil Bobrowski — (Związek robotniczych stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych „Proletariat” w Krakowie), 14) dr. Jan Dębaki — (Związek rewizyjny stowarzyszeń zarobkowo-gospodarczych Kółek rolniczych w Krakowie), 15) Gustaw Simon — (Związek polskich spółek wytwórczych w Warszawie), 16) inż. Bolesław Chomicz — (Patronat spółdzielni budowlanych w Warszawie), 17) prof. dr. Aleksander Doliński — (Związek stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych we Lwowie).

Z RYNKU PIENIĘŻNEGO.

Papiery procentowe i akcje na Giełdzie Warszawskiej.

Między 15 a 23 marca r. b. obroty papierami procentowymi były średnie. Kursy ich ulegały następującym wahaniom.

4¹/₂% L. Z. Ziemskie rozpoczęły okres ten kursem 265; w następnych dniach daje się zauważyć zniżka, która stopniowo doprowadza do 253, w końcu zaś przy usposobieniu nieco mocniejszym mamy kurs 258;

4% L. Z. Ziemiemi obracano po 260—265, w końcu kurs się podniósł do 270;

4¹/₂% L. Z. Ziemskie — markowe wahały się między 94 — 93;

5% L. Z. m. Warszawy na początku omawianego okresu sprzedawano po 330, pod koniec po 335—332,50;

4¹/₂% L. Z. m. Warszawy uległy największej stosunkowo zmianie, gdyż w tym czasie spadły z 297,50 na 277,50;

6% Pożyczka m. Warszawy — markowa rozpoczęła okres kursem 106,50 i zaraz się podniosła do 107,50; kurs ten naogół utrzymał się przez cały czas, ulegając bardzo nieznacznym wahaniom w tę lub tamtą stronę;

6% Pożyczka m. Warszawy — rublowa rozpoczęła dany okres kursem 225 i skończyła nieco wyższym, a mianowicie 227,50.

Listami prowincjonalnymi dokonywano małych obrotów, interesowano się jednak 5% listami łódzkieimi, których kurs się utrzymał na 225.

W dziale walorów dywidendowych z początku było ogromne ożywienie. Z wyjątkiem akcji bankowych, które od dłuższego już czasu nie wzbudzają zainteresowania, obroty akcjami metalowemi i przemysłowemi przy usposobieniu mocnem przybierały bardzo znaczne rozmiary. W dniu 17 b. m. nastąpił zwrot z tendencją ku zniżce, co zostało niewątpliwie spowodowane doniosłymi wydarzeniami z dziedziny polityki wewnętrznej i zewnętrznej, w które obfitował ubiegły tydzień. W dniach następnych objaw ten, jak to widać z podanych niżej cyfr, przybrał większe rozmiary pod wpływem znaczniejszej podaży z jednej strony i wielkiej powściągliwości nabywców z drugiej.

Ceny akcji w przybliżeniu przedstawiają się, jak następuje:

	15/III	Najniższe ceny w międzyczasie.	23/III
Akcje T-wa K. Rudzki i S-ka . . .	25000	19000	23000
„ „ Zakł. Starachowickich . . .	13200	9850	10850
„ „ „ Zyrardowskich . . .	43500	31000	41000
„ „ „ Ostrowieckich . . .	10300	8000	8650
„ „ Zawiercie	35500	29800	32250
„ „ Firley	2900	2700	3030
„ Warsz. T-wa Fabryk Cukru . . .	11000	9000	9700
„ T-wa Ł. J. Borkowski	3550	2625	3125
„ „ B-cia Jabłkowscy	2500	2000	2250
„ Warsz. T-wa Handlu i Żegl. . .	2700	2100	2350
„ T-wa Kop. Węgla i Zakł. Hutn. .	9800	8500	9150

H. P.

Od dn. 15 do dn. 24 marca r. b.

	15/III	20/III	24/III
Funty angielskie	3500.—	2600.—	3000.—
Dolary amerykańskie	870.—	650.—	780.—
Franki francuskie	64.—	50.—	54.—
Marki niemieckie	14.50	11.—	13.—
Ruble złote	375.—	300.—	340.—
Ruble srebrne	200.—	150.—	160.—
Ruble carskie za 100 (w odcinkach 500 rb.)	375.—	360.—	320.—
Ruble dumskie za 100 (w odcinkach 1000 rb.)	78.—	75.—	70.—

WALUTY.

Wiadomości.

Walne Zgromadzenie Banku Towarzystw Spółdzielczych. Dnia 2-go Kwietnia r. b. o godzinie 1 po południu, w pierwszym terminie, a dnia 16-go Kwietnia o godz. 5 po południu, w drugim terminie, odbędzie się Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów Banku, Jasna 1, z następującym porządkiem

dziennym: 1) sprawozdanie z działalności Banku i podział zysków za 1920 r., 2) budżet wydatków na 1921 r., 3) zmiany w statucie Banku, 4) dalsze powiększenie kapitału akcyjnego, 5) wyznaczenie 2 gazet codziennych dla umieszczania ogłoszeń, 6) wybory: 1 członka Zarządu, 5 członków Rady i 5 członków Komisji Rewizyjnej.

Urząd Pożyczek Państwowych podaje do ogólnej wiadomości, ażeby instytucje, które zajmowały się sprzedażą świadectw tymczasowych Pożyczki 1920 roku (Odrodzenia), a nie posiadają jeszcze oryginalnych obligacji na zamianę, zawiadomiły o tem natychmiast Urząd Pożyczek Państwowych w Warszawie, Senatorska Nr. 29.

Wygrane „Milionówek“

Urząd Pożyczek Państwowych podaje do wiadomości, iż po dzień 19 marca 1921 r. wygrana miliona marek padła na następujące numery obligacji 4⁰/₀ Państwowej Pożyczki Premjowej:

2358075, 1495803, 0990624, 0455013, 0503451, 2775923, 2831544, 0743891, 1653418, 0141420, 2954419, 1046715, 2542737, 2054969, 1171745, 2257158, 2753014, 1484540, 1026230, 1169127, 0398077, 0908815, 1327337, 2723207, 1273099, 1171414, 0742270, 0270830, 1956738, 2272765, 1574618, 2102184, 0715122, 1584494, 0804768, 2750796, 2404645, 0451205, 1624251, 1908251, 2664830, 2562160, 0912058, 0583888, 1514707, 0724066, 1050459, 0050202.

Nowe wydawnictwa.

Kalendarz Spółdzielczy na 1921 rok.

Wydawnictwo Związku Polskich Stowarzyszeń Spożywców; Warszawa — Mokotów, ul. Mickiewicza. Cena 45 Mk.

Kalendarjum z wskazówkami praktycznymi na każdy miesiąc, tabele procentów, miary i wagi, dalej cały szereg artykułów wyczerpująco traktujących o roli, znaczeniu, potrzebie i rozwoju kooperacji w Polsce i zagranicą, a następnie dział informacyjny, uwzględ-

nijący ustawy, rozporządzenia i przepisy dotyczące spółdzielni i dział literacki—oto bogata i urozmaicona treść Kalendarza Spółdzielczego, który jako całość zasługuje na specjalne wyróżnienie, jest bowiem jedynym w dzisiejszych czasach wydawnictwem w Polsce, zaspakajającym odczuwane potrzeby tych, którzy się interesują ruchem spółdzielczym. I dla tego Kalendarz Spółdzielczy powinien się znaleźć we wszystkich spółdzielniach kredytowych, jako nadzwyczaj cenne i pożyteczne wydawnictwo.

Rzeczpospolita Spółdzielcza.

Miesięcznik, organ Związku Polskich Stowarzyszeń Spożywców, poświęcony teoretycznym i praktycznym zagadnieniom kooperacji spożywców, pod redakcją p. Marjana Rapackiego.

Rozwój ruchu spółdzielczego w Polsce szybkim krokiem idzie naprzód, dowodem czego jest powstawanie nowych pism specjalnie zagadnieniom spółdzielczym poświęconych.

Od nowego 1921 roku powstało właśnie takie nowe pismo p. n. *Rzeczpospolita Spółdzielcza*, którego pierwsze dwa numery zamieszczają szereg artykułów, jak np. „Ku nowemu światu”—M. Rapackiego; „Drożyzna, sekwestr i waluta”—L. Krzywickiego; „Prawo o spółdzielniach”—A. Jackowskiego; „Najdawniejsze prawo o spółdzielniach”—St. Wojciechowskiego i t. d. i t. d.

Nowej placówce życzymy powodzenia w pracy, staropolskim **S z c z ę ś ć B o ż e**.

B I L A N S

Towarzystwa Kredytowego w Gójsku, z. Płockiej w dniu 31 grudnia 1919 roku.

Stan czynny.		Stan bierny.	
Gotówka	mk. 6.808 01	Kapitały własne . mk.	13 461.75
Papiery % własne	1.096.20	Wkłady	94.797.72
Pożyczki	110.783.64	Długi	6.480.—
Lokaty	481.68	Sumy przechodnie	5.376.37
Majątek	313.26	Zyski w r. 1919	337.48
Towary nabyte	970.53		
	<u>Ogółem mk. 120.453.32</u>		<u>Ogółem mk. 120.453.32</u>

STAN RACHUNKÓW BANKU TOWARZYSTW SPÓŁDZIELCZYCH

DNIA 28 LUTEGO 1921 R.

STAN CZYNNY.		Marki	STAN BIERNY.		Marki
Gotówka w skarbcu		51877386	Kapitał zakładowy		20000000
„ „ Krajowej Kasie Pożyczkowej		30254935	„ zapasowy		6155340
„ „ Pocztowej Kasie Oszczędności		27310931	Rezerwa specjalna		170000
„ „ bankach miejscowych		3318289	Wkłady terminowe		18296474
Pieniądze zagraniczne		667900	„ czekowe		217158353
Papiery procentowe własne		13004390	„ oszczędnościowe		10393814
Udział Banku w przedsiębiorstwach		7553810	Weksle redyskontowane		1380000
Weksle zdyskontowane		37032055	Rachunki korespondentów (ich)		26539996
Otwarty Kredyt		49147732	Weksle korespondentów		3385397
Zastawy Terminowe		5920582	Procenty i prowizja		2287428
Rachunki korespondentów (ich)		71149916	Oddział w Wilnie		6063817
„ „ (nasze)		11858911	Różne rachunki		6671682
Weksle u korespondentów		3335657	Zysk za rok 1920		7808847
„ inkasowe		688583			
Nieruchomości		9104124			
Koszty handlowe		2891122			
Różne rachunki		1194825			
		<u>326311148</u>			<u>326311148</u>